

‘Wij werken vanuit een hondenhok’

Voor de zomer kregen de theatermakers Jan Decorte en Sigrid Vinks te horen dat ze hun subsidie verliezen. Na 35 jaar in het vak is het duo echter strijdvaardiger dan ooit. ‘Wij zijn kunstenaars voor het leven.’ Charlotte De Somviele

Jan Decorte en Sigrid Vinks: ‘Een gebrek aan geld heeft ons nog nooit tegengehouden.’ © Danny Willems

‘Natuurlijk deed het pijn toen we vernamen dat onze subsidie wordt geschrapt’, vertellen Jan Decorte en Sigrid Vinks aan de vooravond van de première van hun nieuwe voorstelling *Ne swarte*. We zitten in Daringman, hun stamkroeg in Brussel. ‘Vanuit de beoordelingscommissie was er veel lof voor het onvoorwaardelijke kunstenaarschap van Jan. Maar het pleitte tegen ons dat we nooit mainstream geworden zijn en dat ons gezelschap te weinig divers zou zijn. Tja, wat kan ik daarop zeggen? Bloet bestaat uit twee mensen, Jan en mezelf. Moet ik Jan vervangen door een Turkse transgender?’

Hulp van vrienden

Misschien is ze ook te eerlijk geweest bij het opstellen van hun dossier, geeft Vinks toe. ‘We hebben onze plannen voor de toekomst niet concreet gemaakt. Het is onrealistisch om nu al te weten wat je over vijf jaar doet. Maar je verwacht toch ergens dat een commissie vertrouwen in je heeft door je staat van dienst? Binnen het nieuwe Kunstendecreet word je meer en meer beoordeeld op basis van je dossier en niet op basis van je oeuvre. Jan is desondanks strijdvaardiger dan ooit. Enkele dagen na het nieuws over onze subsidies had hij al een idee voor een nieuwe voorstelling.’

‘De commissie vond ons niet divers genoeg. Tja, moet ik Jan vervangen door een Turkse transgender?’

SIGRID VINKS

‘Op het Theaterfestival hield de theatercriticus Wouter Hillaert een pleidooi voor meer radicaliteit. Wel, ik denk dat wij een zeer radicale organisatie zijn. We doen alles zelf, vanuit een primaire artistieke behoefte. In zijn State of the Union verwees Hillaert ook naar de hele “hofhouding” die zich rond de generatie van de tachtigers heeft gevormd. Pardon, maar dat hebben wij nooit gehad!

Ik heb eerder het gevoel dat we werken vanuit een hondenhok. We hebben in ons leven meer moeten stempelen dan dat we loon kregen, maar daar heeft de kwaliteit van ons werk nooit onder geleden. Natuurlijk zijn er periodes geweest waarin we minder produceerden, maar dat had met persoonlijke problemen te maken, met een depressie van Jan bijvoorbeeld. Door de steun van vrienden zijn we er altijd bovenop geraakt. Toen Jan Fabre ons in 2005 vroeg om een voorstelling te maken voor het festival van Avignon, hadden we ook geen rotte frank. Anne Teresa De Keersmaeker (Vinks boezemvriendin, *red.*) heeft toen gratis meegewerkt.’

Wanhoopsactie

Waas Gramser, een van de vaste kompanen van het duo, ging nog een stapje verder. Onder de veelzeggende titel ‘Geef Bloet’ lanceerde ze een steuncampagne, al noemt ze het zelf liever een ‘wanhoopsactie’. Gramser vroeg aan tien cultuurorganisaties om jaarlijks een klein deel van hun subsidie aan Bloet te geven. Vier huizen willen op het voorstel ingaan. ‘Het initiatief komt volledig van Waas’, zegt Vinks. ‘Wij wilden niet gaan bedelen. Maar het raakt ons wel enorm dat iemand het zo voor ons opneemt. Door het bescheiden bedrag dat nu samen is gesprokkeld, kunnen we het kantoor van Bloet openhouden.’

Het is een opvallend solidair gebaar in tijden van verdeel-en-heerscultuurpolitiek. Na meer dan 35 jaar in het vak hebben Vinks en Decorte dan ook een trouw netwerk van gelijkgestemde zielen opgebouwd, onder wie Herwig Illegems, Sara De Bosschere en Benny Claessens, die onlangs nog een voorstelling maakte uit onvrede met de kritiek op Decortes werk. ‘Onze stukken raken aan een diepere waarheid. We zijn verliefd op onze spelers en willen ze alle vertrouwen en vrijheid geven, daarom repeteren we ook zelden. Wie zijn wij om te zeggen wat ze moeten doen? Op hun beurt voelen zij zich enorm verantwoordelijk voor het werk dat ze met ons maken. Ook als dat bedreigd wordt.’

Dansende fee

Naast de onvoorwaardelijke loyaliteit van en voor hun acteurs, is er natuurlijk ook die andere grote liefde van Decorte: Shakespeare. Nu is het de beurt aan Othello. Slechts acht uur kostte het hem om het verhaal tot de essentie te puren. ‘Shakespeare is een fee die danst op de noten van de taal’, zegt Decorte. ‘Zijn werk gaat over alles en niets, net zoals dat van mij. Elke keer als ik Shakespeare herlees, ontdek ik iets nieuws. Zijn beelden zijn zo veelzijdig, zijn poëzie grenzeloos.’ Met *Ne swarte* eindigt Decortes cyclus van de *well written plays*. Geen idee wat erna komt, al zijn er plannen in de maak voor een nieuwe voorstelling, *Stand down*, met de jongens van Black Box Revelation. In elk geval doen ze door. ‘Wij zijn kunstenaars voor het leven. Met pensioen gaan is uitgesloten. Geld heeft ons nog nooit tegengehouden.’